

27.05.2019

Asia/5

§ 17

Eräiden hankkeiden rahoitus innovaatorahaston varoilla

HEL 2018-012111 T 02 05 01 05

HEL 2017-01298, HEL 2017-004852, HEL 2016-009294, HEL 2015-009455

Päätös

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto myönsi innovaatorahastosta rahoitusta yhteensä 422 108 euroa käytettäväksi vuonna 2019 sekä sitoo yhteensä 306 302 euroa käytettäväksi vuosina 2020 ja 2021 seuraavasti:

Hanke	Toteuttaja	Myönnetään vuodelle 2019	Sidotaan vuodelle 2020	Sidotaan vuodelle 2021	YHT (€)
Helsingin älykäs tietomalli 2025	Aalto-yliopisto, Insinöörityöryhmien korkeakoulu, Rakennetun ympäristön laitos	15 608	122 762	61 540	199 910
Stara eRetrofit	Helsingin kaupunki, Liikelaitos Stara	226 750	64 750		-291 500
	Forum Virium Helsinki Oy	19 750	57 250		- 77 000
Helsinki City Lab (PRR 3599732)	Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia	160 000		-	-160 000
	YHT.	422 108	244 762	61 540	728 410

Käsittely

Esteelliset: Santtu von Bruun

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

27.05.2019

Asia/5

Ida Björkbacka, erityissuunnittelija, puhelin: 25281
ida.bjorkbacka(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Perustelumuistio 27.5.2019
- 2 Helsingin älykas kaupunkitietomalli 2025 -hankehakemus
- 3 Stara eRetrofit -hankehakemus
- 4 Helsinki City Lab -lisärahoitushakemus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Rahoituksen hakijat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Toukokuun käsittelyssä on kaksi uutta innovaatorahastolle osoitettua rahoitushakemusta, Helsingin älykäs tietomalli 2025 ja Stara eRetrofit sekä yksi jatkorahoitushakemus, Helsinki City Lab. Hankkeille esitetään rahoitusta, koska ne täyttävät innovaatorahaston kriteerit. Innovaatorahaston valmistelusihteeristön hankekohtaisen arvioinnin tulokset ovat perustelumuistiossa, liite 1.

Innovaatorahastolle saapuneet rahoitushakemukset ja esitetyt rahoitukset

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto käsittelee innovaatorahaston hankehakemuksia lähtökohtaisesti neljä kertaa vuodessa. Toukokuun päätöskokouksen käsittelyyn innovaatorahastolle saapui seitsemän uutta hankehakemusta, joista kaksi hylättiin puutteellisina ja kolme vedettiin hakijoiden toimesta pois käsittelystä. Lisäksi yksi käynnissä oleva hanke haki lisärahoitusta. Hankkeille haettiin rahoitusta vuosille 2019-2021.

Rahoitusta vuodelle 2019 esitetään kahdelle uudelle hankkeelle ja lisärahoitusta esitetään yhdelle käynnissä olevalle hankkeelle. Uusille hankkeille esitetään lisäksi sidottavan rahoitusta vuosille 2020 ja 2021. Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto tekee sidotun rahoituksen käytöstä päätökset hankkeen väliraporttien perusteella.

Aalto-yliopiston hanke ”Helsingin älykäs tietomalli 2025”

Hankkeessa Aalto-yliopiston tutkijat kehittävät uudenlaisia tietomallintamisen hyödyntämistapoja käyttäen pohjatietona Helsingin kaupungin 3D-tietomallia. Hanke toteutetaan kolmen eri living labin kautta, jotka sijoittuvat Helsingin Kalasataman, Kauppatorin ja merellisen Helsingin alueelle. Hankkeen yksi painopiste on entistä tarkempien automaattisten mallinnusmenetelmien kytkentä kaupunkimallinnukseen.

Hankkeen kautta voidaan edistää sitä, että kaupungin tietomalli itsessään tarjoaa lisää työkaluja kehittäjille. Helsingillä on hyvä mahdollisuus vahvan avoimen datan edistämisellä auttaa myös yrityksiä, jotka tietomallien kautta voivat kehittää uusia palveluita. Yrityksille arvo tulee siitä, että malliin saadaan integroitua lisää tietoa ja kyvykkyyksiä, joka mahdollistaa monipuolisemman kehittämistyön.

Hankkeella on potentiaalia luoda elinkeino- ja osaamisperustaa erityisesti kaupungin tietomallia hyödyntäville yrityksille ja hankkeen rahoittaminen vuosina 2019 - 2021 on siksi perusteltua. Hankkeen ohjausryhmää kehoitetaan konkretisoimaan hankkeen tavoitteita ja suhteuttamaan ne toteutumisen seurantamittareihin. Lisäksi hankkeen toimintaan kehoitetaan osallistamaan yrityspuolen edustajia.

Aalto-yliopiston saama tuki ei ole valtion tukea, koska kyseessä on tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta ja yliopiston tutkimus- ja kehittämistoiminta ei ole toimintaa kilpailluilla markkinoilla.

Liikelaitos Staran ja Forum Virium Helsingin hanke ”Stara eRetrofit”

Hankkeessa selvitetään Staran ajoneuvokaluston sähköistämisen vaikutukset operatiiviselle toiminnalle, todennetaan raskaan ajoneuvon sähköistämisen kokonaiskustannukset elinkaaren aikana ja selvitetään mahdollisuudet nopeuttaa sähköiseen ajoneuvokalustoon siirtymistä. Suunnitelma toteutetaan hyödyntämällä Staran hankkeelle osoittamaa, noin 7 vuotta käytössä ollutta, kuorma-autoa, joka on tavanomaisin työlaittein varusteltu. Ajoneuvon voimalinja vaihdetaan sähköiseksi ja sen ohjausta varten tehdään tarvittava ohjelmointityö. Muunnettu ajoneuvo otetaan normaaliin päivittäiseen käyttöön ja telemetrian avulla seurataan ajoneuvon teknistä suoriutumista työstä.

Hanke pyrkii lisäämään tietoa ja osaamista sekä avoimesti jakamaan näitä sähköisen liikennealan huolto- ja kunnossapito-toimijoiden kesken, näin synnyttäen uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Käytännössä tämä tulee näkymään ehtoina Staran seuraavissa kilpailutuksissa. Hankkeen kaltainen toiminta on edellytys sille, että tilaajalla on parempi ymmärrys mille tasolle vaatimukset voidaan asettaa ja miten esimerkiksi innovatiivinen hankinta voisi instrumenttina tätä tahtotilaa tukea.

Hankkeen odotetaan myös tuottavan lisätietoa siitä, millaisia uusia asiantuntijapalveluja sähköinen logistiikka edellyttää ja miten markkinoille saadaan välitettyä viesti tällaisista uusista tarpeista.

Hanke toteuttaa osaltaan Hiilineutraali Helsinki 2035-ohjelmaa ja luo elinkeino- ja osaamisperustaa erityisesti kehittämällä ekosysteemiä sähköisen raskaan liikenteen alalla. Hankkeen edistämä uusi yritystoiminta voi liittyä ajoneuvojen konversioihin, sähköisten ajoneuvojen telemetriaan ja reittioptimointiin tai jälkimarkkinointiin, erityisesti huoltoon ja kunnossapitoon. Hankkeen rahoittaminen vuosina 2019 ja 2020 on näistä syistä perusteltua.

Liikelaitos Staran ja Forum Virium Helsinki Oy:n saama tuki ei ole valtion tukea, koska rahoituksen saajat eivät harjoita taloudellista toimintaa kilpailluilla markkinoilla.

Kaupunginkanslian hanke Helsinki City Lab

Vuodesta 2016 innovaatorahaston rahoituksella toiminut hanke on osaltaan toteuttanut kaupungin strategiaa kehittämällä yhä toimivampaa kaupunkia ja parempaa kaupungin käyttökokemusta designin, digitaalisuuden ja dialogin keinoin. Helsinki City Labissä työskentelevät muotoilijat auttavat kaupungin toimialoja ja keskushallintoa hyödyntämään muotoilua kehittämishankkeissaan. Toiminta on vahvistanut Helsingin toimintakulttuurin uudistumista ja kaupungin profiilia muotoilun suurkaupunkina. Myös yritysysteistyöhön on viimeisen vuoden aikana panostettu aiempaa vahvemmin.

Helsinki City Labin toimintaa on tarkoitus vakiinnuttaa osaksi kaupungin perustoimintaa. Kevään 2019 aikana tehtyjen arviointien yhteydessä on ilmennyt tarve laajemmalle kehittämistyölle Lab toiminnan vakiinnuttamiseksi, kuin mitä edellisen väliraportin yhteydessä osattiin ennakoida. Jotta toiminta saadaan suunniteltua tarpeeksi laajaksi ja vaikuttavaksi, lisärahoituksen myöntäminen loppuvuodelle 2019 on perusteltua. Vuodesta 2020 lähtien Labin on tarkoitus toimia ilman innovaatorahaston rahoitusta.

Innovaatorahaston säännöt ja käytön periaatteet

Kaupunginvaltuusto on 17.5.2017, § 240 päättänyt innovaatorahaston säännöistä, joiden mukaan rahaston varoja käytetään Helsingin elinkeino- ja osaamisperustaa luovien investointihankkeiden ja projektien rahoitukseen yhteistyössä korkeakoulujen ja elinkeinoelämän kanssa. Rahoitusta voidaan myöntää joko kaupungin yksin tai yhteistyössä muiden osapuolien kanssa toteuttamiin hankkeisiin.

Sääntöjen mukaisesti rahaston hallinnosta vastaa kaupunginhallitus ja rahastoa hoitaa kaupunginkanslia. Rahasto toimii itsenäisenä taseyksikkönä, ja sen tilinpäätös yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen. Rahastoa kartutetaan siirtämällä rahastoon vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä rahaston tilikauden tulos sekä kaupunginvaltuuston erikseen päättämät varat.

Hallintosäännön 8. luvun 2 §:n 6 kohdan mukaan kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää innovaatorahaston käytöstä. Jaosto päätti 25.9.2017, § 6 innovaatorahaston käytön periaatteista ja jatkuvan rahoitushaun avaamisesta.

Innovaatorahaston käytön periaatteiden mukaisesti rahastosta voidaan myöntää hankkeille kokonaisrahoitusta tai rahoitusta ulkopuolisen rahoituksen vastinrahaksi rahaston tarkoituksen mukaisiin projekteihin ja investointihankkeisiin. Rahaston käytön periaatteiden mukaan varoja voidaan myöntää enintään 12 kuukaudeksi kerrallaan, mutta niitä voidaan sitoa useammalle vuodelle.

Rahoitusta hakevilla kaupunkiorganisaation ulkopuolisilla toimijoilla tulee olla yhteistyökumppani Helsingin kaupungin toimialoilta tai keskuks hallinnosta. Innovaatorahaston rahoittaman hankkeen ohjausryhmässä tulee olla vähintään yksi Helsingin kaupungin edustaja.

Hakemusten arviointi

Kaupunginkanslian ja toimialojen edustajista koostuva innovaatorahaston ohjausryhmä ja kaupunginkanslian edustajista koostuva valmistelusihteeristö ovat arvioineet hakemuksia. Arvioinnissa on kuultu myös hankkeiden aiheisiin liittyviä kaupungin asiantuntijoita. Yhteenveto haetuista ja myönnettäväksi esitetyistä rahoituksista, hakemusten mukainen kuvaus hankkeesta sekä valmistelusihteeristön hankekohtainen arvioinnin tulos ovat perustelumuiotissa, liite 1.

Hankearvioinnissa on rahaston sääntöjen ja käytön periaatteiden mukaisesti kiinnitetty erityistä huomiota hankkeen potentiaaliin luoda tulevaisuuden elinkeino- ja osaamisperustaa sekä siihen, miten hanke edistää Helsingin yritysekosysteemien kehittymistä, kokeilualustojen luomista, innovaatiotoimintaa ja yrittäjyyttä. Hankkeen toteutettavuus (hankesuunnitelman selkeys, kokonaisrahoituksen ja budjetin perusteltavuus, relevanttien yhteistyötahojen mukanaolo) ja hankkeen tuoma hyöty suhteessa haettuun rahoitukseen on myös otettu huomioon. Lisäksi hankkeen tuomat hyödyt kaupungin asukkaiden ja asiakkaiden palvelujen kehittämisessä ja hyvinvoinnin edistämässä on huomioitu.

Toimeenpano ja rahoitettujen hankkeiden seuranta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

27.05.2019

Asia/5

Yli 12 kuukautta kestävästä hankkeista toimitetaan väliraportit kerran vuodessa. Raportoinnin perusteella kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää jatkorahoituksesta ja määrärahojen käyttötarkoituksen muutoksista. Hankkeiden päätyttyä toteuttajan on toimitettava loppuraportti ja taloudellinen loppuselvytys kuuden kuukauden sisällä loppuraportointilomakkeella.

Jos hanke ei ole käynnistynyt kuuden kuukauden kuluessa rahoituspäätöksestä, päätös raukeaa ja mahdolliset innovaatorahastosta maksetut rahat on palautettava. Hankerahoituksen palauttamista voidaan vaatia tapauksissa, joissa hakija ei ole toteuttanut rahoituspäätöksen mukaista hankesuunnitelmaa tai noudattanut rahoituspäätöksen ehtoja.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Ida Björkbacka, erityissuunnittelija, puhelin: 25281
ida.bjorkbacka(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Perustelumustio 27.5.2019
- 2 Helsingin älykas kaupunkitietomalli 2025 -hankehakemus
- 3 Stara eRetrofit -hankehakemus
- 4 Helsinki City Lab -lisärahoitushakemus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Rahoituksen hakijat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Tiedoksi

Rahaston ohjausryhmä
Kaupunginkanslia
Taloushallintopalvelu

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto 11.03.2019 § 6

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

27.05.2019

Asia/5

HEL 2018-012111 T 02 05 01 05

HEL 2016-009294, HEL 2015-009455, HEL 2014-011786

Päätös

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto myönsi Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:n Helsinki XR Center -hankkeelle rahoitusta 187 294 euroa käytettäväksi vuonna 2019 sekä sitoi 142 524 euroa käytettäväksi vuonna 2020 ja 142 524 euroa käytettäväksi vuonna 2021.

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto ei myöntänyt rahoitusta Yhteismaa ry:n hankkeelle Naapurusto hoivarinki.

Lisäksi kaupunginhallituksen elinkeinojaosto merkitsi tiedoksi liitteessä 2 kootut innovaatorahastosta rahoitettujen hankkeiden loppuraportit.

28.01.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Ida Björkbacka, erityissuunnittelija, puhelin: 25281
ida.bjorkbacka(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566